

**STANOWISKO NR 6/2025
WOJEWÓDZKIEJ RADY DIALOGU SPOŁECZNEGO
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO**

z dnia 3 października 2025 r.

**w sprawie planowanego zakupu śmigłowców szkolno-bojowych w trybie Pilnej
Potrzeby Operacyjnej**

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego, po szerokiej analizie sytuacji związanej z planowanym zakupem śmigłowców szkolno-bojowych dla Sił Zbrojnych RP, zgłoszonej przez NSZZ „Solidarność” Regionu Środkowo-Wschodniego, uznaje za konieczne zajęcie stanowiska wobec zamiaru Ministerstwa Obrony Narodowej dokonania w trybie Pilnej Potrzeby Operacyjnej zakupu zagranicznego śmigłowca firmy Airbus (H145M). Przyjęty kierunek może w praktyce ograniczyć udział krajowego producenta – PZL-Świdnik – oraz osłabić rozwój polskich kompetencji przemysłowych i gospodarki regionu, co wymaga rzetelnego rozważenia konsekwencji przed podjęciem ostatecznej decyzji.

Rada podkreśla, że jest to zagadnienie o szczególnym znaczeniu strategicznym, ponieważ łączy w sobie pilne potrzeby operacyjne wojska z koniecznością długofalowego wspierania krajowego przemysłu lotniczego i obronnego. Wypracowanie stanowiska miało na celu wskazanie rozwiązań, które zapewnią bezpieczeństwo państwa przy jednoczesnym poszanowaniu interesu gospodarczego i społecznego kraju.

1. Rola Sił Zbrojnych RP

Członkowie WRDS WL w pełni uznają, że ostateczna decyzja w sprawie wyboru platformy śmigłowcowej powinna należeć do jej użytkowników – Sił Powietrznych RP. To właśnie piloci i instruktorzy najlepiej wiedzą, jakie rozwiązania są optymalne dla procesu szkolenia i jakie zdolności muszą być rozwijane, aby przygotować przyszłe kadry do obsługi nowoczesnych maszyn bojowych.

Podkreślamy jednak, że głos wojska nie może być odrywany od szerszego kontekstu strategicznego – wybór dokonany dziś będzie determinował nie tylko proces kształcenia pilotów, lecz również przyszłe zakupy sprzętu, koszty serwisowania i kierunki rozwoju całego systemu obronnego w perspektywie 40- 50 lat.

2. Wsparcie dla przemysłu krajowego

WRDS WL uznaje PZL-Świdnik za filar polskiego przemysłu obronnego i lotniczego. Zakład ten zatrudnia ponad 3,5 tysiąca osób i współpracuje z dziesiątkami firm kooperujących w regionie i w całym kraju.

Każde państwowe zamówienie zrealizowane w Świdniku to nie tylko kontrakt dla jednego przedsiębiorstwa, ale impuls rozwojowy dla całej sieci polskich dostawców, podwykonawców i ośrodków inżynierskich.

Produkcja w Polsce to gwarancja:

- miejsc pracy,
- utrzymania kompetencji technologicznych,
- podatków odprowadzanych do budżetu państwa i samorządów,
- łatwego dostępu do części zamiennych.

PZL-Świdnik udowodnił już, że jest w stanie realizować duże kontrakty (m.in. AW149 dla Wojska Polskiego), a gotowość do uruchomienia produkcji AW109 TrekkerM pokazuje, że krajowy przemysł może szybko i skutecznie odpowiedzieć na potrzeby armii.

3. Bezpieczeństwo narodowe i kody źródłowe

Nowoczesna armia nie może być uzależniona od zagranicznych dostawców. Posiadanie pełnych zdolności produkcyjnych i serwisowych w kraju jest gwarancją strategicznej autonomii i nieprzerwanej eksploatacji sprzętu w czasie kryzysu lub konfliktu. Tylko wtedy Polska zachowuje pełną kontrolę nad swoim potencjałem obronnym.

Niezwykle istotnym elementem jest także dostęp do kodów źródłowych – bez nich każdy system uzbrojenia pozostaje zależny od decyzji podmiotów zagranicznych, co w warunkach geopolitycznych może okazać się poważnym zagrożeniem. Wybór sprzętu produkowanego i serwisowanego w Polsce eliminuje ryzyko, że jeden podpis czy decyzja obcego rządu mogą unieruchomić kluczowe zdolności Sił Zbrojnych RP. Należy podkreślić, że PZL Świdnik od lat jest uczestnikiem „Programu Mobilizacji Gospodarki” (PMG), a obecnie „Programu Zabezpieczenia Sił Zbrojnych RP”.

4. Procedura zakupu

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego, wyraża głębokie zaniepokojenie możliwością przeprowadzenia zakupu wyłącznie w trybie Pilnej Potrzeby Operacyjnej, który ogranicza konkurencyjność i eliminuje polskich producentów. Jeżeli państwo decyduje się na zakup poza przetargiem, powinno to dotyczyć wyłącznie krajowego przemysłu, który zapewnia pełne bezpieczeństwo dostaw i zdolność obsługi w kraju. Tylko w takim przypadku środki publiczne przeznaczone na obronność realnie wzmacniają potencjał państwa, a nie gospodarki zagraniczne. W przeciwnym razie należy bezwzględnie dążyć do przeprowadzenia postępowania przetargowego, które pozwoli rzetelnie porównać oferty i wybrać rozwiązanie najlepsze zarówno pod względem operacyjnym, jak i gospodarczym.

5. Aspekt gospodarczy i regionalny

Kontrakty obronne realizowane w Polsce mają podwójny wymiar – militarny i gospodarczy. Wydane przez państwo środki wracają do budżetu w formie podatków, wynagrodzeń i nowych inwestycji. PZL-Świdnik to jeden z największych pracodawców regionu, a jego stabilność oznacza bezpieczeństwo dla tysięcy rodzin w województwie lubelskim. Wsparcie dla zakładu w Świdniku to również szansa na rozwój kooperantów, w tym wielu innowacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw. Wybór krajowego producenta daje zatem efekt multiplikacji – każda złotówka wydana na sprzęt wojskowy wzmacnia jednocześnie lokalną gospodarkę i buduje fundamenty długofalowego rozwoju.

6. Długofalowe konsekwencje wyboru

Decyzja o wyborze śmigłowca nie jest wyborem krótkoterminowym. To inwestycja, która będzie rzutować na 40–50 lat – tyle wynosi cykl życia tego rodzaju konstrukcji. W praktyce oznacza to wybór całego systemu szkolenia, serwisowania i modernizacji na kilka dekad. Platforma, która zostanie dziś wprowadzona do Sił Powietrznych RP, się naturalnym punktem odniesienia przy przyszłych zakupach – zarówno dla wojska, jak i dla innych instytucji państwowych (Lotnicze Pogotowie Ratunkowe, Straż Graniczna, Policja, SAR).

W tym kontekście szczególnie niepokojąca jest wypowiedź prezesa Airbusa, który zadeklarował, że firma nie planuje uruchomienia w Polsce produkcji śmigłowców H145M, a jedynie centrum serwisowe w Łodzi – i to pod warunkiem zamówienia minimum 60 maszyn.

Takie podejście:

- nie daje Polsce żadnych nowych kompetencji przemysłowych,
- utrwała zależność od zagranicznego producenta,
- oznacza odpływ środków publicznych za granicę.

To rozwiązanie krótkowzroczne i sprzeczne z interesem strategicznym państwa.

7. Polonizacja i synergia

Polska polityka obronna powinna wzmacniać rodzimy przemysł i rozwijać kompetencje technologiczne w kraju. Zakupy sprzętu wojskowego muszą być powiązane z transferem technologii, rozwojem nowych programów oraz możliwością produkcji i modernizacji w polskich zakładach. W przypadku śmigłowców oznacza to pełne włączenie PZL-Świdnik i innych polskich podmiotów w proces produkcyjny, serwisowy i szkoleniowy. Dzięki temu państwo nie tylko zaspokaja bieżące potrzeby wojska, ale również buduje potencjał na przyszłość – obejmujący nowe technologie, w tym rozwój systemów bezzałogowych czy platform podwójnego zastosowania (wojskowo-cywilnych). Tylko takie podejście gwarantuje, że środki przeznaczone na modernizację armii będą inwestycją w długoterminową odporność i niezależność państwa.

Podsumowanie

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego, wyraża poparcie dla maksymalnego wykorzystania potencjału polskiego przemysłu lotniczego, jednocześnie uznając nadrzędność potrzeb operacyjnych Sił Zbrojnych RP.

Podkreślamy, że użytkownicy – Lotnicza Akademia Wojskowa i Siły Zbrojne RP – mają najważniejsze zdanie w kwestii ostatecznego wyboru sprzętu, ale ich decyzja powinna być podejmowana w sposób wielowymiarowy – z uwzględnieniem nie tylko bieżących wymagań szkoleniowych, lecz także długofalowych konsekwencji gospodarczych, logistycznych i strategicznych.

Resort Obrony Narodowej, przed ostatecznym wyborem, powinien również wziąć pod uwagę fakt, że Premier Donald Tusk niejednokrotnie podkreślał, iż inwestycje w polski przemysł zbrojeniowy stanowią fundament bezpiecznej przyszłości kraju – wszystkie poprzednie Rządy, deklarowały „polonizację”, przemysłu zbrojeniowego oraz programy offsetowe przy zakupach zewnętrznych.

Najlepszym rozwiązaniem jest takie, które pogodzi pilną potrzebę szkoleniową wojska z wykorzystaniem zdolności krajowych podmiotów. Tylko wtedy modernizacja Sił Zbrojnych RP będzie trwała i kompleksowa, a wydatki obronne przyniosą podwójną korzyść – militarną i gospodarczą.

PRZEWODNICZĄCY
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
Województwa Lubelskiego

/-/Jarosław Stawiarski

Otrzymują:

- Prezes Rady Ministrów
- Minister Obrony Narodowej
- Minister Aktywów Państwowych
- Minister Finansów i Gospodarki
- Minister Rozwoju i Technologii
- Minister Funduszy i Polityki Regionalnej
- Minister Infrastruktury
- Minister Energii
- Rada Dialogu Społecznego
- Posłowie i Senatorowie Ziemi Lubelskiej
- Wojewoda Lubelski
- Marszałek Województwa Lubelskiego
- Zarząd Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego PZL-Świdnik S.A.
- Przewodniczący Zarządu Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ „Solidarność”
- Przewodniczący Komisji Obrony Narodowej Sejmu RP
- Zespół Trójstronny ds. Rozwoju Przemysłowego Potencjału Obronnego i Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych